HAZRETİ ÖMER

Gül Devri - 3

HAZRETİ ÖMER

İÇİNDEKİLER

BİR ÇOCUK DOĞUYOR

Akır dağı etekleri, toprak damlı evlerin sıra sıra dizildiği bir yerdi. Evlerin arka kısmında, tek tük bodur çalılıklar göze çarpıyordu. Bu evlerin

birinde de Hattap yaşıyordu. Çok ciddi ve sert bir karaktere sahip olan Hattap'ın güldüğüne kimse şahit olmamıştı. Son günlerde suratı biraz daha asılmış, iyice çekilmez hâle gelmişti.

Hattap ailesi bir çocuk bekliyordu. Onları tedirgin eden konu ise çocuğun kız olma ihtimaliydi. Çünkü, o günkü Arap toplumunda kız çocukları, uğursuz sayılırdı. Kız çocuğu olan ya tüm ayıplamalara, aşağılamalara göğüs gerer ya da çocuğunu diri diri toprağa gömerdi.

Hattap, sabahın erken vaktinde hayvanları ahırdan çıkardı. Akşama kadar kırlarda dolaştı durdu. Hep aklında doğacak çocuğu vardı.

Nihayet hayvanları toparlamış, patikadan dönmeye başlamıştı.

Eve vardığında güneş dağların arkasında kaybolmuştu. Hattap, hayvanları ahıra yerleştirdi ve yemlerini verdi. Sonra evine doğru yöneldi. Yorulmuştu. Bir an önce evine varmak istiyordu. Acele adımlarla dar sokakları geçti. Sokağa girince evinin önüne birikmiş kalabalıkla karşılaştı. Birden irkildi. Bu kalabalık da neyin nesiydi? Kötü bir şey mi olmuştu yoksa? Hattap, bu düşüncelerle yerinde

kalakaldı. Onu gören on iki yaşlarında bir çocuk koşarak yanına geldi.

– Müjdemi isterim, dedi.

Hattap, bu istek karşısında biraz olsun rahatlamıştı. Çocuğun kolundan tutup sordu.

– Söyle bakalım neymiş müjden?

– İstediğimi vermezsen söylemem?

Hattap, çocuğun ağzından bir kelime alamayacağını anlayınca,

– Söyle bakalım ne istiyorsun?

Çocuk sevinçle,

– Ayakkabı, hem de en yenisinden, dedi.

– Sana yepyeni bir ayakkabı alacağım.

Çocuk:

– Şimdi oldu işte, dedikten sonra, Hattap'ın merakla beklediği müjdeyi verdi.

– Bir oğlun oldu!

– Neeeee! Oğlum mu oldu?

– Evet, gözün aydın, biraz önce oğlun oldu.

Hattap, duyduğu bu haberle kendinden geçti. Çocuğu omuzlarından tuttu. Havaya kaldırarak,

– Sana bir değil on çift ayakkabı alacağım, dedi.

Çocuk, alacağı yeni ayakkabıların hayaliyle uzaklaşırken Hattap, sevinçle evine doğru yürüdü. Eve girer girmez de avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı.

– Şenlikler başlasıııın!

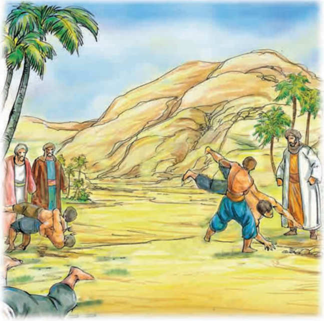
Hattap, bir ilki yaşıyordu. Sevincinden bir oraya bir buraya koşuşturup durdu. Öyle mutluydu ki sanki üzerinden ağır bir yükün kalktığını hissediyordu.

Bu şenlikler, günlerce sürdü. Hattap'ın evi tebrik edenlerle doldu taştı.

Onun da bir oğlu vardı artık. Hem de aslanlar gibi. Aylardır bunun hayaliyle yaşamıştı.

Çocuğun adını Ömer koydular. Ömer kundağında sarılı yatarken, bu olup bitenlerden habersiz, mışıl mışıl uyuyordu.

* * *

ÖMER BÜYÜYOR

Dönem öyle bir dönemdi ki ne oğul babayı sayıyor ne de baba, oğula sahip çıkıyordu. Yalan dolan had safhaya ulaşmıştı. Mekke'de kimse kimseye güvenmiyor, herkes birbirinin kuyusunu kazmaya çalışıyordu. Kadınların ve çocukların toplum içinde değeri yoktu.

İnsanlar, neye, nasıl inanacaklarını şaşırmış, kendi yaptıkları putlara tapıyorlardı.

Gülünç olan ise kendi elleriyle, undan yaptıkları putları, acıkınca yemeleriydi. Böylesi insanlık tarihinde ne görülmüş ne de duyulmuştu.

Ömer, bazen babasıyla birlikte putlara ibadet etmeye giderdi. Babasının saatlerce putlara dua ettiğine şahit olurdu.

Ömer'in, büyüdükçe sorumlulukları da artıyordu. Çoban olan babasına küçük yaştan itibaren yardımcı olmaya başladı. Zamanla hayvanları kendi otlatır oldu. İçinde bulunduğu dönem, şiirin en revaçta olduğu dönemdi. Hayvanları otlatırken şiir okurdu. Ayrıca küçük yaşta güreş yapmaya başladı. Arkadaşlarının sırtını yere getirdikçe çok seviniyor, kendine olan güveni artıyordu.

Sıcak bir yaz sabahıydı. Küçük Ömer, odasının penceresinden giren güneşle yatağından doğruldu. Sıkıntılı geçen gecenin ardından, rahatlamak için pencereye doğru yöneldi. Sokaktan gelip geçenleri seyretti bir müddet. Daha sonra mutfağa geçti. Annesi kendisi için kahvaltı hazırlıyordu.

Ömer'e bakakar,

– Bakıyorum da erkencisin, dedi.

– Ne yapayım anacağım, uyuyamadım.

– Neden yavrum?

– Ne bileyim... Heyecandan olsa gerek...

– Ben oğluma güveniyorum. Bugün bütün çocukların sırtını yere getireceksin.

– Bunu o kadar istiyorum ki...

– Sen Hattap'ın oğluysan yaparsın. Haydi şimdi hazırlan da geç kalma. Birazdan arkadaşların gelir.

Ömer, güreş elbiselerini giymek üzere odasına giderken, annesi de kahvaltıyı hazırlamaya devam etti. Babası hayvanları otlatmaya gittiğinden, evde kimse yoktu. Ömer, güreş elbiselerini giyinmiş olarak geri döndü. Annesi, Ömer'i baştan ayağa süzerek,

– Aslanlar gibi olmuşsun maşallah, dedi.

Annesinin güzel sözleri, Ömer'in hoşuna gitti. Birlikte kahvaltı sofrasına oturdular. Kahvaltı ederken arkadaşları da birer birer gelmeye başladı. Hepsi tamam olunca, panayır yerine doğru yola çıktılar.

Bütün Mekke halkı panayır yerindeydi. Önce küçükler, daha sonra büyükler güreşecekti. Diğer arkadaşları gibi Ömer'in de ismi söylendi. Meydana çıktığında heyecandan yerinde duramıyordu.

Güreş tüm heyecanıyla başladı. Küçük Ömer önüne geleni yeniyordu. Meydan alkış sesleriyle çınlıyordu. Ömer o kadar mutluydu ki...

Ömer'in kahraman edasıyla Mekke sokaklarında dolaştığı bir gündü. Karşısına amcasının oğlu Halid çıktı. Ömer'e,

– Duydum ki panayırda yenmediğin kimse kalmamış, dedi.

– Öyle.

Halid:

– Eğer kabul edersen, seninle güreşmek istiyorum.

– Neden panayırdaki güreşlere gelmedin?

– Babam izin vermedi.

– Peki öyleyse. Yarın, öğle vakti düzlükte buluşalım.

Ertesi gün Ömer'le Halid kararlaştırılan yerde buluştular. Güreşin başlaması için her şey hazırdı. İşaret verildi ve güreş başladı. Güreşçiler önce birbirlerini tarttı, ardından kıyasıya bir mücadele başladı. Rakibi çok iyi güreşiyordu. Kimseye yenilmeyen Ömer, Halid karşısında zorlanıyordu. Bir ara Ömer yere düştü. İki eliyle bacağını tutuyordu. Arkadaşları hemen Ömer'in yanına koştu. Bacağı kırılmıştı.

Böylece iki güreşçi yenişemeden güreş bitmiş oldu.Halid bin Velid'i yenemeyen Ömer çok üzülmüştü. Uzun süre de bunu unutamadı.

BEKLENEN MÜJDE

Peygamberimizin davetini kabul edenlerin sayısı, her geçen gün artıyordu. Fakat müşrikler de boş durmuyor Müslümanları dinlerinden döndürmek için olmadık eziyetleri yapıyorlardı.

Hattap oğlu Ömer de Müslümanlara hakaret ediyor, karşılık verenleri dövüyordu.

Bu dayaklardan nasibini alanlardan biri de komşusuydu. Ömer, komşusunun Müslüman olduğunu duyunca çılgına dönmüş, onu defalarca dövmüştü.

Mekke sokaklarında kavurucu bir sıcak vardı. Ömer'in de içinde bulunduğu bir grup, Müslümanların çoğalmasını engellemek için evde toplantı yapıyorlardı. Toplantıya, Mekke'nin bütün eşrafı katılmıştı. Bir bir söz aldılar. Kimisi işkenceye devam edelim derken, kimisi de Müslümanların şehirden kovulması gerektiğini söylüyordu.

En son sözü, Hişam aldı. Önce bir iki yutkundu, sonra,

– Arkadaşlar, bence bu işin tek bir çözüm yolu var. O da Muhammed'i öldürmek, dedi.

Bir uğultu koptu salonda. Her kafadan bir ses çıkıyordu. İçlerinden biri,

– Nasıl olacak Hişam, dedi. Kim, Muhammed'in akrabalarını karşısına almaya cesaret edebilir? Bu düpedüz ölüm fermanını imzalamak demektir.

Hişam:

– Biliyorum. Muhammed'i öldürene benden yüz deve.

Herkes bu işi göze alacak cesur kişiyi aradı. Kimse "Ben yaparım." diyemedi.

Gruptan biri Hişam'a,

– Bu işi sen yapsan da yüz develik zarara girmesen olmaz mı, dedi.

Sesi soluğu çıkmadı Hişam'ın. İmdadına otuz beş yaşlarında birisi yetişti.

– Bu işi yapsa yapsa Hattap oğlu Ömer yapar, dedi.

Orada bulunanların hepsi birden Ömer'e baktılar ve tedirgin bir şekilde vereceği cevabı beklediler. Ömer'in cevabı gecikmedi.

– Onu öldüreceğim. Bana nerede olduğunu söyleyin yeter, dedi.

İçeridekiler derin bir nefes almış; rahatlamışlardı. İçlerinden biri,

– Erkam'ın evinde bulabilirsin, dedi.

Ömer kılıcını kuşandı ve dışarı çıktı. Peygamber Efendimizi öldürmeye gidiyordu.

Yolda giderken önüne akrabalarından olan Nuaym çıktı. Ömer'e,

– Nereye gidiyorsun böyle, diye sordu.

Ömer, öfkeyle,

– Muhammed'in vücudunu ortadan kaldırmaya, diye cevapladı.

Nuaym, bir an için kalbinin duracağını sandı. Kendisi de Müslüman olmuştu. Ama İslâmiyeti seçtiğini gizliyordu. Titrek bir sesle sordu.

– Ciddi misin ey Ömer?

Ömer bu soruya çok kızdı.

– Ne demek ciddi misin? Öyle şaka yapar gibi bir hâlim var mı!

Ne yapacağını şaşıran Nuaym, Ömer'i bu işten vazgeçirme düşüncesiyle,

– Abdimenafoğulları seni sağ bırakır mı dersin, dedi ve ekledi. Sen önce kendi aile efradına bak.

Ömer bir an düşündükten sonra,

– Hangi aile efradımdan bahsediyorsun?

– Eniştren Said ve kız kardeşin Fatıma'dan bahsediyorum. Vallahi ikisi de Müslüman oldular.

Bunun üzerine Ömer, yolunu değiştirerek doğruca eniştesinin evine gitti. Kapıya vardığında kulağına bir ses geldi. İçeride Kur'ân-ı Kerîm okunuyordu.

Kapı kırılacak gibi çalınmaya başladı. Fatıma gelenin ağabeyi olduğunu anlamıştı. Tâhâ sûresini

okuyan Habbab'ı gizlediler. Kur'ân sayfalarını da görülmeyecek bir yere sakladılar.

Fatıma, korka korka kapıyı açtı. Ömer hızla içeri girerek, eniştesinin yanına yaklaştı ve sert bir ses tonuyla,

– Dininizi mi değiştirdiniz, diye sordu.

Okuduklarını Ömer'in duyduğunu anlayan eniştesi,

– Belki bizim seçtiğimiz din, sizinkinden daha iyidir, dedi.

Ömer, eniştesinin üzerine çullanarak onu tekmelemeye başladı. Bunu gören kız kardeşi aralarına girip onları ayırmaya çalıştı. Bu arada Ömer, kız kardeşini de tokatlayarak yere düşürdü. Fatıma'nın başı yarılmış, kanıyordu.

Fatıma düştüğü yerden doğrularak,

– Ey Ömer, doğru olan senin inandığın putlar değil, Hazreti Muhammed'in Allah'tan getirdiği dindir, dedi.

Ömer, kız kardeşinin başının kanadığını görünce yaptığına pişman oldu. O ara aklına duyduğu ilginç sözler geldi. Fatıma'ya,

– Okuduğunuzu bana verin, dedi.

– Ne yapacaksın?

– Muhammed size ne getirmiş ona bakacağım.

– Yırtacaksın değil mi?

Ömer bu sözden hoşlanmamıştı.

– Yırtacak olsam lafı eğip bükmeden söylerim. Okuyup size tekrar vereceğim.

Fatıma, Kur'ân sayfalarını getirdi. Ömer okumaya başladı. Okuduğu bölüm, Tâhâ sûresinin ilk âyetleriydi. Bunların içinden "Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır." âyeti Ömer'i çok düşündürmüştü. Ömer şiirden anlayan bir insandı. Ancak okuduğu şeyler, şimdiye kadar duyup bildiklerine hiç benzemiyordu. Daha sonra "Allah'a ve onun Peygamberine iman ediniz." âyetini okur okumaz, kendisinde bir değişiklik oldu. Elindeki sayfayı kardeşine uzatırken kalbi yumuşamış, gözleri dolmuştu.

– Pek tatlı pek güzel söz, dedi ve arkasından "Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah." diyerek Müslüman oldu.

Fatıma, ömründe bu kadar sevinmemişti. Hem seviniyor hem de ağlıyordu.

Ömer, bir an önce Peygamber Efendimize gitmek istiyordu. Eniştesine,

– Bana Muhammed'i ve getirdiği dini anlat, dedi.

Habbab anlatmaya başladı. O anlattıkça Ömer kendinden geçiyordu. Eniştesine söylediği sözü tekrarlayarak,

– Beni Muhammed'e götürün, dedi.

Habbab:

– Müjde ey Ömer, işte şimdi doğru yolu buldun. Peygamber Efendimizin duası kabul oldu. O, senin Müslüman olman için her zaman dua ederdi, dedi.

Ömer bu sözleri duyunca daha da heyecanlandı.

– Hemen gidelim, dedi.

Habbab'la birlikte yola çıktılar. Çok geçmeden kapıyı çaldılar.

Ömer'i gören bir sahabi telâşlandı ve hemen içeri girerek,

– Ömer kılıcını kuşanmış şekilde geldi, dedi.

Orada bulunanlardan Hazreti Hamza,

– Bırakın gelsin. İyi niyetle gelmişse ne âlâ. Kötü niyetle gelmişse, başını kendi kılıcıyla keserim, dedi.

Ömer eve alındı. Peygamber Efendimiz ayağa kalktı ve onu avluda karşıladı.

– Ey Hattap'ın oğlu seni buraya getiren nedir? Başına belâ gelmedikçe iman etmeyecek misin, diye sordu.

Ömer heyecanlanmıştı. Titrek bir sesle,

– Ben şehadet derim ki Allah'tan başka ilâh yoktur. Yine şehadet ederim ki, sen O'nun kulu ve peygamberisin, dedi.

Peygamber Efendimiz çok memnun olmuş, yüksek sesle "Allahu Ekber!" diye haykırmıştı. Diğer sahabiler de bu sevince katıldı. Bir anda avlu "Allahu Ekber!" sesleriyle dolup taştı.

* * *

KÂBE'Yİ TAVAF

Hazreti Ömer'in Müslüman olması, Peygamber Efendimizi ve arkadaşlarını çok sevindirmişti. Çünkü Hazreti Ömer, Mekke'nin en kuvvetli, en cesur ve en yiğit insanlarından biriydi. Orada bulunanlar, Hazreti Ömer'i teker teker tebrik ettiler.

Tebrikler bittikten sonra Hazreti Ömer, Peygamber Efendimize,

– Kaç kişiyiz ey Allah'ın Resûlü, diye sordu.

Peygamber Efendimiz kırk kişiyi geçtiklerini söyleyince Hazreti Ömer heyecanla atıldı.

– O hâlde imanımızı neden gizliyoruz? Mescid-i Haram'a gidelim ve ibadetimizi orada yapalım.

Hazreti Ömer'in bu teklifi kabul edildi. Orada bulunan herkes ayağa kalktı ve Kâbe'ye gitmek üzere yola çıktı. İki saf hâlinde yürümeye başladılar. Birinci gurubun başında Hazreti Hamza, diğerinde de Hazreti Ömer vardı. Sokakta karşılaştıkları insanlar sağa sola kaçıştılar. Müslümanlar öyle kenetlenmişlerdi ki kimse karşılarına çıkmaya cesaret edemedi.

Sert adımlarla yolu tozuta tozuta Mescid-i Haram'a vardılar.

Müşrikler, Müslümanların toplu hâlde Kâbe'ye yaklaştıklarını görünce telâşa kapıldılar. Bu gelişe bir anlam veremediler. Çünkü o güne kadar Müslümanlar, mecbur kalmadıkça evlerinden çıkmıyorlardı. Hazreti Ömer'i de onların arasında görünce zihinleri allak bullak oldu.

Ebu Cehil yerinden fırladı.

– Bu ne hâl ey Ömer? Arkanda ne var, ne ile geldin, diye sordu.

Hazreti Ömer aslan kesilmişti.

– Lâ ilâhe illallah Muhammedünresûlullah ile geldim. Ben de artık Müslümanım, dedi.

Hazreti Ömer, sadece Ebû Cehil'e değil, âdeta bütün Mekke halkına meydan okuyordu.

Ebû Cehil duydukları karşısında şaşkına döndü. Daha sonra Ömer, orada bulunanlara şöyle haykırdı.

– Kimse yerinden kıpırdamasın!

Müşriklerin bir anda sesi soluğu kesildi. Dilleri tutulmuştu sanki. Hiçbir karşılık veremeden, her biri bir tarafa dağıldı.

Peygamberimizle birlikte bütün Müslümanlar, rahatça Kâbe'yi tavaf ettiler. Herkesin gözü önünde namaz kılıp dua ettiler.

Bu olay üzerine Peygamber Efendimiz, Hazreti Ömer'e, "Faruk" unvanını verdi. Çünkü Hazreti Ömer, orada hak ile batılı, yani doğru ile yanlışı birbirinden ayırmıştı.

Müslümanların böyle kahramanca ortaya çıkmalarını müşrikler çekemediler. Bir avuç insan, kendilerine nasıl karşı koyabilirdi? Bundan böyle ellerinden gelen kötülüğü yapacaklardı.

Müslümanlarla bütün ilişkilerini kestiler. Onlara ne bir şey satıyorlar ne de onlardan birşey satın alıyorlardı. Böylece Müslümanları boykot etmeye başladılar.

HİCRET

İslâmiyet birçok köy ve şehirde duyulmuştu. Birçok insan ve kabile Müslüman olmuştu.

İslâmiyeti kabul edenlerin sayısı arttıkça, müşriklerin işkencesi de artırıyordu. Müslümanlar zor günler geçiriyordu.

Akabe'de Peygamber Efendimizle görüşen Medineliler sahabileri kendi yutlarına davet etmişlerdi.

Müşriklerin eziyetleri de iyice artmıştı. Kendisini koruyamayacak kadar zayıf olan Müslümanları hapsediyorlar, kızgın kumlara yatırıp günlerce aç ve susuz bırakıyorlardı. Namaz kılan Müslümanları bayıltıncaya kadar dövüyorlardı. Eziyet ve işkencelerin arttığı bir dönemde, Peygamber Efendimize Allah'tan hicret izni geldi. Bu izinle birlikte, hüzünlü göç de başlamış oldu. Hicret izni alan Müslümanlar, bütün mallarını ve eşyalarını Mekke'de bırakarak, gruplar hâlinde Medine'ye Allah için göç etmeye başladılar. Hicret ederken müşriklere görünmemeye çalışıyor, yolculuk için geceyi tercih ediyorlardı.

Hazreti Ömer (radıyallau anh) hicret edeceği zaman kılıcını kuşanıp evinden çıktı. Kâbe'yi tavaf etti. O esnada Mekke'nin ileri gelenleri de oradaydı. İki rekât namaz kıldıktan sonra onlara döndü.

– Yarın Medine'ye gideceğim. Çocuğunu yetim bırakmak isteyen varsa, Akik Vadisine gelsin, dedi.

Kimse bu çağrıya cevap veremedi.

Hazreti Ömer, ertesi sabah, Akik Vadisi'ne doğru yola çıktı. Vadiye vardığında, tek bir kişinin bile gelmediğini gördü.

Kızgın çölün altında birkaç gün süren yolculuktan sonra Medine'ye vardı. Medineliler, onu çok güzel karşıladı. Diğer Müslümanlara yaptıkları gibi, onu da evlerinde misafir ettiler. Yiyeceklerini içeceklerini paylaştılar.

Müslümanlar burada inançlarını istedikleri gibi yaşayabiliyorlardı. Bu durum, Hazreti Ömer'i hüzünlendirdi. Çünkü kendileri rahatça namaz kılarken Peygamberimiz Mekke'de kim bilir hangi zorluklara katlanıyordu. Ellerini açtı ve Peygamber Efendimizin bir an önce Medine'ye gelmesi için uzun uzun dua etti.

Hazreti Ömer'in duasına cevap gecikmedi. Peygamber Efendimizin, Hazreti Ebûbekir'le Medine'ye doğru yola çıktığını haber aldılar. Halk onları karşılamak için şehrin girişine akın etmişti. Hasret bitiyordu. Heyecanla kutlu misafirlerin gelişi bekleniyordu. Peygamberimiz ve arkadaşalarının görünmesiyle, Medine bayram yerine döndü. Kimisi def çalıyor, kimisi ilâhî söylüyordu.

Peygamber Efendimizin gelmesiyle, Medine farklı bir havaya büründü. Bütün Müslümanlar sevinç içindeydi.

Allah rızası için evlerini yurtlarını bırakıp gelen muhacirler beraberlerinde hiçbir şey getirememişlerdi. Muhacirlerin Medine şartlarına alışıp ensarla kaynaşmaları için Peygamberimiz bir toplantı yaptı. Bu toplantının sonucunda ensarla muhacirleri kardeş ilân etti. Medineliler göç eden kardeşlerini evinde misafir edecek, keder ve üzüntüsünü paylaşacak, onlara hem maddî hem de manevî destek olacaklardı.

Hazreti Ömer de Utban bin Malik'le kardeş olmuştu. Utban, evini Hazreti Ömer'e verdi. Hazreti Ömer, yapılan bu fedakârlık karşısında gözyaşlarını tutamadı. Utban'a teşekkür etti.

Utban gibi diğer Medineli Müslümanlar da, kardeşlerine her türlü yardımı yapıyor, yiyeceklerini, evlerini, her şeylerini paylaşıyorlardı. Muhacirler çok sevinçliydi. Hem müşriklerin işkencesinden kurtulmuş hem de kendilerine yardımcı olacak dostlar kazanmışlardı.

Muhacirler, ensarla birlikte tarlada, hurma bahçelerinde çalışıyor, bazıları da pazarda satıcılık yapıyordu.

Utban ve Hazreti Ömer de işlerini birlikte yapanlar arasındaydı. Fakat bir mesele vardı. İkisi birlikte çalışınca, Peygamber Efendimizin sohbetinden mahrum kalıyorlardı. Buna bir çözüm bulmalıydılar. Utban:

– Ey Ömer, bir gün sen çalış, bir gün ben çalışayım. Evde kalan, Peygamber Efendimizin sohbetine katılsın ve orada duyduklarını tarlada çalışana anlatsın. Böylece sohbetten mahrum kalmamış oluruz dedi.

Bu teklif, Hazreti Ömer'in çok hoşuna gitti. Utban'ı kucaklayarak,

– Ne güzel düşündün, Allah senden razı olsun, dedi.

O günden sonra işe sırayla gitmeye başladılar.

* * *

DEĞİŞEN ZIRH

Hicretin üçüncü yılıydı. Bedir Savaşı'nın üzerinden bir yıl geçmişti. Şam ticaret yolu Peygamber Efendimiz tarafından kontrol altına alınmış, müşriklerin ticaret yapmaları önlenmişti. Müşrikler,

Bedir Savaşı'nın intikamını almak istiyorlardı. Bunun için üç bin kişiyi bulan bir ordu hazırlayıp Uhud Dağı yakınlarına geldiler.

Bu haberi alan İslâm ordusu da hazırlanarak müşriklerin karşısına çıktı.

Savaş başlamadan önce Hazreti Ömer, ağabeyi Zeyd'i kenara çekti. Üzerindeki zırhı çıkararak ona uzattı.

– Bu zırhı al, dedi.

Ağabeyi bir şey anlamamıştı. Zırha baktıktan sonra,

– Ne yapayım bunu, diye sordu.

Hazreti Ömer:

– Bu zırh, senin zırhından daha iyi. Bunu giymeni istiyorum, diyerek ağabeyini korumak istedi. Bunun üzerine Zeyd,

– Sen ne yapacaksın?

– Ben de seninkini giyerim, dedi.

Zeyd'in gözlerinde iki damla yaş belirdi. Hazreti Ömer, ağabeyinin canını, kendi canından üstün tutuyordu. Zeyd zırhı giydi.

– Gönlün oldu mu ey kardeşim, diye sordu.

Hazreti Ömer.

– Evet, oldu, dedi tebessüm ederek.

Ağabeyi:

– Allah senden razı olsun, dedi. Ardından sırtındaki zırhı tekrar çıkarıp kardeşine uzattı. Bu zırh sana daha çok gerekli.

Hazreti Ömer, ne kadar ısrar ettiyse de zırhı ağabeyine kabul ettiremedi. Zeyd ve Hazreti Ömer, savaş meydanına doğru ilerledi.

Savaş, bütün şiddetiyle devam ediyordu. Şehit olma düşüncesiyle savaşan Müslümanlar, müşrikleri kısa sürede bozguna uğratmışlardı.

Üstün duruma geçen Müslümanlar, kılıçlarını kınlarına sokup ganimet toplamaya başladılar. Peygamber Efendimizin "Savaş bitse dahi ben size söylemeden yerinizi terk etmeyin." dediği okçular da savaş meydanına indiler. Fırsat kollayan düşman askerleri, dağın etrafını dolanarak arkadan hücum ettiler. Böylece Müslümanlar iki arada kaldı.

Kazanılmış olan zafer, yenilgiye dönüşmeye başladı. Bu ara Peygamber Efendimizin öldüğü söylentileri ortalıkta dolaşıyordu. Bunu duyan bazı sahabiler,

– Hazreti Peygamber öldü ise bu iş burada biter, dediler.

İşte tam bu esnada Hazreti Ömer ve Zeyd,

– Madem Peygamber Efendimiz ölmüş, kılıçlarımız kırılıncaya kadar savaşır, şehit oluruz, diye

bağırarak tekrar hücuma geçtiler. Daha sonra Peygamber Efendimizin ölmediğini görenler, onun etrafında toplandılar.

Savaş, Müslümanların hiç de arzu etmediği bir şekilde sona ermiş ve sahabiler Uhud Dağı'na sığınmışlardı.

Ebû Süfyan onlara yaklaşıp bağırdı.

– Aranızda Muhammed var mı? Aranızda Ebûbekir var mı?

Cevap alamayınca "Hepsi ölmüş." diye müşriklere haber verdi. Fakat Hazreti Ömer (radıyallau anh) öne çıkarak,

– Hepimiz sağız ve ölmedik, diye cevap verdi.

Ebû Süfyan, aldığı bu cevaptan sonra yanındakilere dönerek,

– Yeni bir taarruz yapalım, dedi.

Safvan bin Ümeyye:

– Geri dönelim. Çünkü yanındakileri öldürmeden Muhammed'e ulaşamayız. Kazandığımız zaferi yenilgiye çevirmeyelim, diyerek karşı çıktı.

Düşman Mekke'ye geri döndü. Müslümanlar da müşrik ordusunu takip ederek onların içlerine korku saldılar.

* * *

ANLAŞMA

Peygamber Efendimiz, (sallallahu aleyhi vesellem) ashabıyla birlikte Kâbe'yi tavaf etmek ve umre yapmak amacıyla Mekke'ye doğru yola çıktı. Mekke yakınlarına gelince, müşriklere bir elçi gönderdi. Elçi, onlara Hudeybiye'ye savaşmak için gelmediklerini iletecekti.

Peygamber Efendimiz, bu amaçla Hazreti Ömer'i Mekke'ye göndermek istedi. Fakat Hazreti

Ömer, Mekke'de düşmanının olduğunu belirterek Hazreti Osman'ın gönderilmesini teklif etti. Bu teklif kabul edilerek, Hazreti Osman Mekke'ye gönderildi.

Müşrikler Hazreti Osman'a kızıp onu göz hapsine aldılar. Bu olay Hazreti Osman'ın öldürüldüğü şeklinde Müslümanlara ulaştı. Bu habere Peygamber Efendimiz son derece üzüldü. Kureşlilerin bu hareketi karşısında savaşmaktan başka çare kalmıyordu. Peygamber Efendimiz ashabına,

– Cenâb-ı Allah, bana biât yapılmasını emretti, dedi.

Bunun üzerine bin dört yüz kadar sahabi, ömür boyu Peygamber Efendimizin yanında bulunmak için O'na biat ettiler.

Kureyşlilerle yapılan görüşmeler, anlaşmayla son buldu. Bu anlaşmaya göre, iki taraf on yıl süre ile savaşmayacak, Müslümanlar Kâbe'yi bir yıl sonra tavaf edecek, Mekke'den Medine'ye kaçan olursa geri verilecekti. Ancak Medine'den Mekkelilere sığınan olursa iade edilmeyecekti.

Şartlar çok ağırdı. Bu durum Müslümanları çok üzdü. Peygamber Efendimiz ise bu anlaşmayı, İslâmiyet'in geleceği için çok önemli görüyordu. Çünkü

bu anlaşmayla Mekkeliler, İslâm devletinin varlığını kabul etmiş oluyorlardı. Bu anlaşmadan sonra herkes istediği yere gidebilecekti. Böylece Müslümanların ve İslâmiyetin güzelliğini herkes görecekti. Fakat Kâbe'yi tavaf etmek için gelen sahabiler itiraz etti. İtiraz edenlerden biri de Hazreti Ömer'di. Peygamber Efendimize,

– Sen Allah'ın peygamberi değil misin, diye sordu.

– Evet, ben Allah'ın peygamberiyim.

– Bizim dinimiz hak, onlarınki batıl değil mi?

– Evet, öyledir.

– O hâlde üstünlüğü neden onlara bırakıyoruz?

– Ben, Rabbimin bana emrettiğini yaparım.

Dönmeyi içine sindiremeyen Hazreti Ömer,

– Kâbe'yi tavaf edeceğimizi söylememiş miydin, diye soru sormaya devam etti.

Peygamber Efendimiz soruları öfkelenmeden cevaplıyordu.

– Evet söyledim, dedi. Fakat Hazreti Ömer'in soruları kesilmedi.

– Neden tavaf etmeden geri dönüyoruz?

– Ben, bu yıl tavaf edeceğiz, dedim mi?

– Evet.

– O hâlde ey Ömer, Kâbe'yi tavaf edeceksiniz.

Hazreti Ömer oradan ayrıldı ayrılmasına, ama içine de bir korku düştü. Acaba Peygambere karşı çok mu ileri gitmişti? Bu korkuyla bir zaman ortalıkta dolaştı. Nihayet işittiği bir ses onu, tepesinden kaynar su dökülmüşe çevirdi.

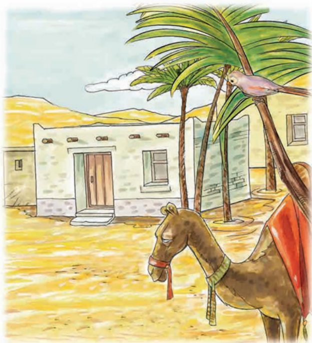
– Neredesin ey Ömer? Hazreti Peygamber seni çağırıyor.

Hazreti Ömer (radıyallau anh) kendi kendine "Anan seni kaybedeydi ey Ömer, şu dilini tutmasını beceremedin." diye söylenerek Peygamberimizin huzuruna vardı.

Peygamber Efendimizin yüzünün güldüğünü görünce, biraz olsun rahatladı.

Peygamber Efendimiz, yeni vahyedilen Fetih sûresini okuyup kaybedilmiş gibi görünen anlaşmayı, Müslümanların kazandığını müjdeledi.

* * *

SEÇİMLE GELEN HALİFE

Sevgili Peygamberimiz, hicretin onuncu yılında ebedî âleme göç etti. Bunun üzerine Hazreti Ebûbekir halife olarak seçildi. Hazreti Ömer, onun döneminde, halife yardımcısı olarak görev yaptı.

Hazreti Ebûbekir (radıyallau anh) döneminde Müslümanlar, Bizans'ın ve İran'ın içlerine kadar uzandılar. Birçok insana, İslâmı tanıttılar. Mütevazi ve son derece adaletli bir insan olan Hazreti Ebûbekir, iki sene, iki ay süren halifeliğinin ardından vefat etti.

Hazreti Ebûbekir, hastalığı sırasında imamlığı Hazreti Ömer'e bıraktı. Bu davranışıyla halife olarak, Hazreti Ömer'i tavsiye ettiğini gösteriyordu. Sahabinin büyüklerini teker teker çağırdı ve bu meseleyi onlarla konuştu. Konuyu önce cennetle müjdelenen Abdurrahman bin Avf'a açtı.

– Ömer hakkında ne düşünüyorsun? Onun halifeliğini kabul ediyor musun, diye sordu.

Abdurrahman bin Avf:

– Ömer'i sen benden daha iyi tanıyorsun, diye cevap verdi.

Hazreti Ebûbekir:

– Böyle düşünsen bile sen şimdi kendi fikrini söyle, dedi.

– Ömer bu vazifeye lâyıktır, fakat çabuk kızar, diye cevap verdi.

Hazreti Ebûbekir, sırayla Hazreti Osman'ın, Useyd bin Hudeyr'in ve diğer sahabilerin de görüşlerini

aldı. Hepsi de "Senden sonra Ömer'den daha iyisi olamaz. Halifeliğe en uygun odur." dediler.

Bunun üzerine Hazreti Ebûbekir, Hazreti Osman'a kâğıt kalem getirmesini söyledi. Kalem ve kâğıdı eline alan Hazreti Ebûbekir: "Hattap oğlu Ömer'i, kendi yerime halife seçiyorum. Ona itaat ediniz. Böyle yapmakla, Allah'a ve Peygamberine doğruluk ve iyilik istemiş olurum." diye yazdı.

Bu düşüncesini dışarıda bekleyen Müslümanların oyuna sundu.

– Yerime bıraktığım Ömer'den razı mısınız? Kabul ediyor musunuz, diye sordu.

Orada bulunan Müslümanlar hep bir ağızdan,

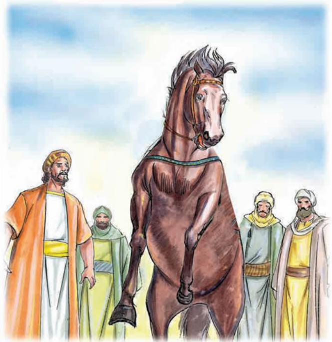
– Kabul ediyoruz, razıyız, dediler.

Kalabalığın içinden gür bir ses yükseldi. Haykıran Hazreti Ali'ydi.

– Öyle razıyız ki Ömer'den başkası olsa kabul etmezdik.

Hazreti Ömer böylece halife seçilmiş oldu.

* * *

GÖSTERİŞSİZ KOMUTAN

Hazreti Ömer, fetihlere hız verdi. Allah'ın ismini dünyaya duyurmak niyetindeydi. O devrin en güçlü imparatorlukları, Bizans ve Sasanî (İran) devletleriydi. Hazreti Ömer, plânlarını bu iki büyük

devletin fethi için yaparken; Türkistan, Azerbaycan, Afganistan ve Taberistan'ı İslâm topraklarına kattı.

Amr bin As komutasındaki ordu, Filistin'i ve Mısır'ı fethetti. Hazreti Süleyman'dan beri mukaddes bir belde olan Kudüs, Filistin'deydi. Sevgili Peygamberimiz de Mîrac'a çıkarken, Kudüs'te bulunan Mescid-i Aksa'ya uğramıştı. Amr bin As etraftaki şehirleri aldıktan sonra, Kudüs'ü kuşattı.

Hıristiyanlar, fazla dayanamadılar ve savunmadan vazgeçip barışa razı oldular. Barış anlaşmasını da Hazreti Ömer'in imzalamasını istediler. Bu isteklerinde ısrar edince, Hazreti Ömer'e haber gönderildi.

Hazreti Ömer, sahabinin ileri gelenleri ile görüştükten sonra, Hazreti Ali'yi yerine bırakıp Kudüs'e gitmek üzere yola çıktı.

Suriye topraklarına vardığında Hâlid bin Velid ve bazı sahabiler, Câbiye şehrinde onu karşıladılar. Anlaşma burada imzalandı. Buna göre yerli halkın, canı ve malı korunacaktı. Din ve inançlarında serbest olacaklardı. İşlerine devam edecekler, fakat devlete vergi vereceklerdi.

Anlaşma imzalandıktan sonra Kudüs'e hareket etti. Uzun yolculuktan dolayı atının nalı düşmüştü.

Zavallı hayvan aksayarak yürüyordu. Hayvana eziyet etmemek için attan indi, yürüyerek yoluna devam etti.

Bunu gören sahabiler, kendisine iyi bir at hediye ettiler. Ata bindi. At çok hareketliydi. Oynuyor, şahlanıyordu. Bu gösteriş hoşuna gitmedi. Hazreti Ömer atın karşısına geçip,

– Zavallı hayvan, ne gururlanıyorsun? Kimden öğrendin bu hareketi, dedi ve yürümeyi tercih etti.

Kudüs'e yaklaştığında, Ebû Ubeyde ve diğer komutanlar onu karşılamaya geldiler. Hazreti Ömer'i, sade ve gösterişsiz bir kıyafetle görünce şaşırdılar. Böyle bir kıyafetle, Kudüs halkının nezdinde, itibarının sarsılacağından endişe ettiler. Binmesi için ona tekrar at verdiler. Fakat Hazreti Ömer kabul etmedi ve onlara şu ibretli cevabı verdi.

– Allah'ın bize verdiği şan ve şöhret, dinimize aittir. Kendi şahsımız için sadelik yeter, dedi.

Kudüs halkı, Hazreti Ömer'i görmek için can atıyordu. Onu sade bir kıyafetle ve alçak gönüllü bir insan olarak görünce şaşırdılar. Koca bir ülkenin devlet başkanı ve Müslümanların halifesi Hazreti Ömer'in böyle halktan biri gibi davranması onların gönlünü İslâma ısındırdı.

* * *

HİZMETÇİ

Suriye ve Mısır'da, korkunç bir veba hastalığı baş göstermişti. Hastalık İslâm ordusuna da sıçradı ve kısa zamanda her tarafa yayıldı. Aylarca

devam eden hastalık, binlerce Müslümanın ölmesine sebep oldu.

Hazreti Ömer (radıyallau anh), çok geçmeden tedbirler aldı ve hastalığın yayılmasını önledi. Daha sonra orduyu yerinde görmek istedi. Hazreti Ali'yi yerine bırakarak Kudüs'e hareket etti. Beraberinde hizmetçisi ile bazı sahabiler de bulunuyordu. Hizmetçisi ile kendisinin bir devesi vardı. Kızgın çölleri geçerek ilerliyorlardı. Sırayla biraz kendisi, biraz hizmetçisi biniyordu deveye. Günler süren yolculuktan sonra Kudüs'e yaklaşmışlardı.

Deveye binme sırası hizmetçideydi, Hazreti Ömer'e:

– Ey Müminlerin Emîri, deveye siz binin, dedi.

Hazreti Ömer:

– Hayır, binme sırası sende, dedi ve deveyi çöktürdü. Hizmetçi ısrar etti.

– Ben bir hizmetçiyim, siz ise komutansınız. Kudüs halkı sizi böyle görmemeli.

– Benim halife olmam, senin sıranı almamı gerektirmez.

Sonra hizmetçi devenin sırtında Hazreti Ömer yaya olarak yola devam ettiler.

Bir yandan sahabiler diğer yandan hizmetçi ne kadar dil döktülerse de Hazreti Ömer'i ikna edemediler.

Hizmetçi devede, Hazreti Ömer arkasında yaya olarak şehre girdiler.

Kudüs halkı, halifeyi karşılamak üzere yollara dökülmüştü. Halifenin kim olduğunu bilmiyorlardı. Sordukları kişiler, hizmetçisinin arkasında yürüyeni gösterdiler. Kudüs halkı Hazreti Ömer'in adaleti ve güzel ahlâkı karşısında büyülendi. Günlerce şehirde halifenin şehre girişi konuşuldu.

* * *

AĞLAYAN ÇOCUKLAR

Hazreti Ömer, insanların sıkıntılarını gidermek için gece gündüz çalışıyordu. Yine çok çalıştığı bir geceydi. Arkadaşıyla Mekke sokaklarında

dolaşıyordu. Uzakta yanan bir ateş gördüler. Hazreti Ömer arkadaşına sordu.

– Ateşi kim yakmış olabilir?

– Bilmiyorum efendim.

– Herhâlde soğuk olduğu için yollarına devam edememiş yolculardır.

– Ben de sizin gibi düşündüm.

– Ne dersin gidip bakalım mı?

– İyi olur.

O tarafa doğru yürümeye başladılar. Gidecekleri yer bir hayli uzaktı. Konuşa konuşa yürüdüler ve ateşin yanına yaklaştılar. Gördükleri manzara ikisini de şaşırtmıştı. Ateşin çevresinde yaşlı bir kadın ve ağlayan çocuklar vardı. Hazreti Ömer kadına,

– Yaklaşmama izin verir misiniz, diye sordu.

Yaşlı kadın:

– İyilik için geleceksen gel. Yoksa çekil git, dedi.

İyilik için geldiğini söyleyen Hazreti Ömer ateşin olduğu yere yaklaştı.

– Bu hâliniz nedir?

Kadın derin bir iç geçirdikten sonra,

– Evimiz olmadığı için dışarıda kaldık. Yaktığım ateşle çocukları ısıtmaya çalışıyorum.

Halife ağlayan çocukları işaret ederek,

– Çocuklar neden ağlıyor, diye sordu.

Kadın tenceredeki suyu karıştırdıktan sonra,

– Açlıktan, dedi.

Halife tencereye yaklaşıp baktı.

– Tencerede ne var?

Yaşlı Kadın:

– Su var. Yemek pişiriyormuş gibi yapıp çocukların uyumasını bekliyorum, dedikten sonra belini doğrultup ayağa kalktı.

Ateşin altına odun attıktan sonra dert yandı.

– Evde ne un var, ne tuz... Halife Ömer bizimle ilgilenmiyor. Bunun hesabını Allah ondan soracak, dedi ve tekrar yerine oturdu.

Kadının bu konuşmaları Halifeyi derinden etkilemişti.

– Allah merhamet etsin, Ömer sizin hâlinizi nereden bilsin ki?

– Halife olur da hâlimizi nasıl bilmez?

Hazreti Ömer arkadaşına işaret etti. Oradan ayrılarak doğruca yiyecek deposuna gittiler. Ömer un çuvalının yanına yaklaştı.

– Şu çuvalı sırtıma yükle, sen de yağ kabını al, dedi.

Arkadaşı:

– Efendim! İzin verirseniz çuvalı ben taşıyayım.

– Hayır, yükle sırtıma.

Arkadaşı, çuvalı taşımak için ısrar edince Hazreti Ömer kızdı.

– Sen kıyamet gününde, benim günahlarımı taşıyabilir misin?

Arkadaşı bu söz karşısında hiçbir şey söyleyemedi. Hazreti Ömer, çuvalı sırtına aldı. Koşar adımlarla kadının bulunduğu yere geldi. Kadına yiyecekleri verdi.

Kadın, getirilen un ve yağla yemek hazırladı. Hem çocukları doyuruyor hem de dua ediyordu.

– Allah seni iyiliklerle ödüllendirsin. Sen, halifeliğe Ömer'den daha lâyıksın, diye onu övüyordu.

Hazreti Ömer bu sözlerle rahatlamıştı. Bir çocuklara bir de kadına baktıktan sonra,

– Yarın halifenin yanına gidin, durumunuzu anlatın. Belki size maaş bağlar. Bu çocuklar da açlıktan kurtulur, dedi.

Karınları doyan çocuklar bir süre daha oynadılar. Sonra da uyuyup kaldılar.

Hazreti Ömer, bu durumu görünce çok mutlu oldu ve huzurlu bir şekilde oradan ayrıldı.

Ertesi gün, kadın vakit kaybetmeden halifenin kapısını çaldı. İçeri girdiğinde bir de ne görsün! Gece, sırtında çuvalla un taşıyan adam karşısında durmuyor mu?

– Sen, dün gece bizim eve gelen o merhametli insan değil misin? Neden kendini tanıtmadın, dedi.

Hazreti Ömer:

– Önemli olan Halife Ömer'in tanınması değil, sizin ihtiyacınızın görülmesidir, diye cevap verdi.

Kadının dertlerini dinledi. Ona maaş bağlayıp sıkıntısını giderdi. Bu sefer kadın hem şaşkın hem de sevinçliydi. Halifeye dualar ederek ayrılıp çocukların yanına döndü.

* * *

CEZA KİME UYGULANMALI

Bir gece vaktiydi. Vakit geç olduğu için etrafta kimsecikler yoktu. Hazreti Ömer, Abdurrahman bin Avf ile birlikte sokağa çıkmıştı. Tek katlı, küçük bir evden, bir ses duydular. Hazreti Ömer, Abdurrahman bin Avf'a sordu.

– Ey Abdurrahman, bu evin kime ait olduğunu biliyor musun?

– Bilmiyorum.

– Burası Rebi'e bin Ümeyye'nin evidir. İçeride sarhoşlar var. İçmişler, bağırıp çağırıyorlar. Ne dersin girip bakalım mı? Gecenin bu saatinde kim bilir ne hâldedirler. Etrafa zarar vermeden, onları yakalayıp ceza verelim.

Avf, şaşkın şaşkın Hazreti Ömer'e baktı. Endişeli bir ses tonuyla,

– Böyle yaparsak biz onlara değil, onlar bize ceza verir, dedi.

Hazreti Ömer irkilerek,

– Sen ne diyorsun, dedi.

Abdurrahman bin Avf (radıyallau anh) şöyle izah etti.

– Allah, "İnsanların gizli ayıplarını araştırmayınız!" buyuruyor. Biz ise gecenin bu saatinde, evin içindeki ayıpları araştırıp meydana çıkarmakla meşgulüz. Asıl cezalık işi biz yapıyoruz.

Bunun üzerine Hazreti Ömer,

– Doğru, ben hiç böyle düşünmemiştim. Haydi bir an önce buradan uzaklaşalım, dedi.

Hızla oradan uzaklaşırken, Hazreti Ömer (radıyallau anh) kendi kendine söyle mırıldanıyordu. "Allah, insanları doğru düşünen dostlarından mahrum etmesin. Kimseyi de kendi kanaatinde ısrarcı etmesin."

* * *

KERVAN

Kaç gündür yoldayız, dedi yürümekten bitkin düşmüş kadın. Kocasının da canı sıkkındı, bir an önce kervanın konaklamasını bekliyordu. Eşini sakinleştirmek için,

– Biraz daha sabret, dedi.

Kadın, iki çocuğunu göstererek,

– Akşam olduğunu unutuyorsun. Hava serinlemeye başladı. Üstelik çocuklar aç, kervan yorgun. Kervanbaşına söyle. Uygun bir yerde konaklayalım, diye kocasına çıkıştı.

Adam bunun üzerine,

– Söylediğin gibi olsun, deyip koşarak kervanın önüne gitti.

Kervanbaşına giderek durumu anlattı. Kervanbaşı yaşlıydı. Hâlden anlayan biriydi.

– Tamam, uygun bir yerde konaklayalım.

Genç adam sevinçle geri döndü.

– Tamam, hanım. Uygun bir yer bulunduğunda kervan konaklayacak, dedi.

Kadının sevinci gözlerinden okunuyordu. Hemen çocuklarının başına döndü.

Kervan boş, düz bir alana geldi. Burası Medine'nin kenarında bir yerdi.

Yaşlı kervanbaşı elini kaldırarak hayvanları durdurdu. Herkesin duyacağı şekilde seslendi,

– Burada konaklayacağız. Bu gece iyi dinlenin. Yarın erkenden yola çıkacağız, dedi.

Gece için hazırlık başladı.

Kadınlar yemek yaparken erkekler de çadır kurma işini bitirdiler. Sonra da ertesi günün planını yapmak üzere bir çadırda toplandılar.

İçlerinden biri,

– Hepimiz çok yorgunuz. Üstelik burayı tanımıyoruz. Ya başımıza bir şey gelirse, dedi.

Kervanbaşı da endişeliydi. Herkesi dinledikten sonra,

– Merak etmeyin, burayı tanıyorum. Işıkları görünen şehrin halkı Müslümandır. Onlardan zarar gelmez, dedi.

Başka biri,

– Müslümanların güvenilir insanlar olduğunu ben de duymuştum. Ama biz Hıristiyanız, kendi dinlerinden olmadığımız için bize kötü davranabilirler.

Kervanbaşı söylenenleri dinledikten sonra,

– Doğru, tedbirli davranmakta yarar var. Gece boyunca nöbetçiler koyalım, dedi.

Kervan içerisinden altı genç seçildi. Belirlenen gençler nöbet yerine gittiler. Diğerleri de yere serdikleri örtünün üzerine yattılar.

Aradan bir iki saat geçtikten sonra nöbet tutan gençler uyuklamaya başladı. Çünkü onlar da diğerleri gibi günlerdir yolculuk yapmışlardı.

Nöbetçiler de uyuyunca, kervanda uyanık hiç kimse kalmadı. Tam bu esnada, kervanın yanına bir adam geldi. Kervanın etrafını dolaşarak nöbetçi olup olmadığını kontrol etti. Bu adam Halife Ömer'den başkası değildi.

Uyanık birini bulma ümidiyle kervanın etrafını bir kez daha dolaştı. Fakat nöbetçiler dahil herkes uyuyordu. Kervanın konakladığı yer, çok farklı insanların gelip geçtiği bir yerdi. O yüzden değerli eşyaları çalınabilirdi.

Doğruca Abdurrahman bin Avf'ın yanına gitti, kapıyı çaldı. Gecenin o vaktinde kapının çalınması Abdurrahman'ı endişelendirmişti. Yerinden fırlayarak kapıyı açtı. Karşısında Hazreti Ömer'i görünce şaşırdı.

– Hayırdır, ey Emîre'l-Müminin?

– Hayır, hayır. Hazırlan gidiyoruz.

– Nereye?

– Şehrin dışına kervan gelmiş. Onlara bekçilik yapacağız.

– Nereden gelip nereye gidiyorlarmış?

– Bilmiyorum. Hepsi uyumuş.

– Peki efendim. Hemen geliyorum, dedi ve hazırlanıp çıktı. İkisi birlikte hızlı adımlarla kervanın olduğu yere geldiler. Yüksek bir yere oturup beklemeye başladılar.

İkisinin de gözünde uyku yoktu. Onlar bulundukları yerde kervanı beklemeye devam ederken, nöbetçiler hâlâ uyuyordu. Bir süre sonra gençlerden biri uyandı. Hazreti Ömer'le Abdurrahman'ı gördü. Gördüklerinin rüya mı, gerçek mi olduğunu anlayamamıştı.

O kadar yorgundu ki gözleri tekrar kapanıverdi. Bir müddet sonra tedirginlik içinde tekrar uyandı. Karşısındaki kişilerin hırsız olabileceğini düşünmüştü. Gözlerini karşıya dikerek iyice baktı. "Hayır, bunlar hırsız olamaz. Kötü niyetli olsalar, mallarımızı çalıp giderlerdi. Herhâlde kervancı paralı bir bekçi tuttu." dedi.

Sabah vakti yaklaşıyordu. Görevlerinin bittiğini düşünen Hazreti Ömer ve Hazreti Abdurrahman

bin Avf, sabah namazını kılmak için şehre doğru yola çıktılar.

Nöbetçilerden biri, kervanbaşının yanına gelerek akşam gördüklerini anlattı. Sonra,

– Gece nöbet tutan iki adamı sen mi kiraladın, diye sordu.

Kervanbaşı nöbetçiye alık alık baktından sonra,

– Kimden bahsediyorsun, diye karşılık verdi.

– Gece nöbet tutan iki yabancıdan, derken telâşlanmıştı.

Kervanbaşı elini çenesine götürüp,

– Hayır, ben sizden başka kimseyi görevlendirmedim, dedi, ama içine de bir korku düşmüştü. Haber bir anda yayıldı. Herkes korku ve telâşla eşyalarını kontrol etti. Ama bir eksik yoktu.

Kervanbaşı:

– Öyleyse bu adamlar hırsız olamaz herhâlde kervanı korumak için gelmişler, dedi.

Kimdi bu adamlar? Kervana niçin bekçilik yapmışlardı? Kervandaki herkes bunu konuşuyordu.

Kervanbaşı gece uyanan gence,

– Onları tekrar görsen tanır mısın, diye sordu.

– Evet, tanırım, dedi.

Kervanbaşı küçük bir tepeye çıkıp şehre doğru baktı. Sonra arkadaşlarına dönüp,

– Çok uzaklaşmış olamazlar. Hemen git ve bu adamları bul. Kim olduklarını ve kervana neden bekçilik ettiklerini sor, dedi.

Genç, koşar adımlarla gitti. Şehre girerken, Hazreti Ömer ve Abdurrahman bin Avf'ın peşinden yetişti. Onları gizlice izlemeye başladı. Biraz ilerleyince önüne çıkan ilk kişiye,

– Bunlar kim, diye sordu.

Adam:

– Birisi Halife Ömer, diğeri de yakın arkadaşı Abdurrahman bin Avf, dedi.

Genç, duyduklarına inanamamıştı. "Herhâlde bu adam benimle dalga geçiyor. Kocaman devlet başkanı, bekçilik yapacak değil ya!" dedi kendi kendine.

Başkalarına da sordu. Herkes aynı cevabı veriyordu.

Aldığı cevaplara inanan genç, koşa koşa kervanın olduğu yere geldi. Gencin geldiğini gören kervanbaşı başı,

– Kimmiş, öğrenebildin mi, diye sordu.

– Evet, öğrendim. Ama kim olduklarını söylediğim de duyduklarınıza inanamayacaksınız.

Herkes merakla bekliyordu. Genç:

– Bekçilik yapan Halife Ömer ile bir arkadaşıymış, dedi.

Yaşlı adam, daha önce Hazreti Ömer'in adını duymuştu. Emin olmak için tekrar sordu.

– Halife Ömer mi dedin?

– Evet, ta kendisi.

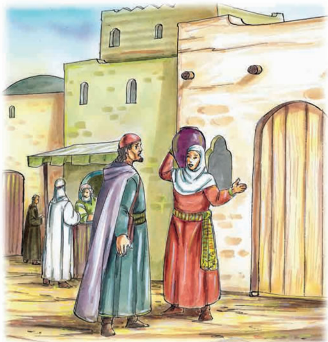
Kervanbaşı, yaşlı başlı ve gün görmüş biriydi. Yanındakilere,

– Arkadaşlar, Halife Ömer'in bu güzel davranışı, onun dininden kaynaklanıyor. Ben gidip, Halife Ömer'i bulacak ve onun dinine gireceğim, dedi.

Sonra da Hazreti Ömer'i bulmak için yola çıktı. Yaşlı kervanbaşının gidişini seyredenler dayanamayıp,

– Bize de Müslüman olmak istiyoruz deyip, yaşlı adamın peşine takıldılar.

Hep birlikte Hazreti Ömer'i buldular. Onunla uzun uzun konuştular. Ardından da kelime-i şehâdet getirip Müslüman oldular.

KÜÇÜK KULÜBE

Rum elçisi, Medine'ye siyasî bir görüşme için gelmişti. Medine'ye girdiği zaman ilk gördüğü kişiye, Hazreti Ömer'in sarayının yerini sordu.

Sahabiden biri,

– Halifenin sarayı yoktur. Onun parlak bir gönül sarayı vardır. Kendisinin, dünya malı olarak fakirlerin, gariplerin barındığı gibi bir kulübesi vardır, diye cevap verdi.

Rum elçisi buna inanamadı. Nasıl olur da bunca ülkeyi yöneten kocaman halifenin sarayı olmazdı.

Yükünü, hediyelerini bir kenara bıraktı ve Halife Ömer'i aramaya koyuldu.

Tarifler üzerine halifenin kulübesine yaklaştı. En son sorduğu kadın, eliyle işaret ederek,

– İşte senin aradığın halife, şu hurma ağacının altındadır, dedi.

Rum elçisi şaşırmıştı. Koskoca halife bir hurma ağacına yaslanmış vaziyette karşısında duruyordu. Üstelik yanında, onu koruyacak bir tane asker bile yoktu. Halifenin yanına yaklaştı.

Hazreti Ömer (radıyallau anh), kendisine doğru gelen elçiyi fark etmişti. Ayağa kalktı ve Rum elçisini oturması için buyur etti.

Rum elçisi, Hazreti Ömer'in davetini kabul etti. Hurma ağacının dibine oturdular. Uzun uzun konuştular.

Rum elçisi, Hazreti Ömer'in hâlinden, tavrından, konuşmasından o kadar etkilenmişti ki söyleyeceklerini dahi unutmuştu...

ALLAH BİZİ GÖRÜYOR

Hazreti Ömer geceleri Medine sokaklarında dolaşıyor, ihtiyacı olan varsa yardımcı olmaya çalışıyordu. Yürürken de "Her nerede olursanız Allah, sizinle berberdir." âyetini mırıldanıyordu.

Yine bu duygularla Medine sokaklarında dolaşırken duyduğu bir kadın sesi, onu durmaya mecbur etti. Kadın kızına,

– Süte su katmayı ihmal etme kızım, diyordu.

Hazreti Ömer, kızın annesine ne cevap vereceğini merak etmişti. Kız, annesine,

– Anneciğim, Halife Ömer süte su karıştırılmaması için emir çıkarmamış mıydı, diye cevap verdi.

– Halife burada değil, senin süte su kattığını nereden bilecek kızım, dedi kadın.

– Evet anneciğim, halife burada değil. O bizi görmüyor, ama Allah görüyor ve biliyor.

Hazreti Ömer, duydukları karşısında duygulanmıştı. Oradan ayrılırken "Her nerede olursanız Allah, sizinle berberdir." âyetini tekrarlıyordu. Bu olay onu çok mutlu etmişti.

Sabah namazını kılar kılmaz, gece duyduğu sesin sahibini bulmak için yola çıktı. Medine sokaklarını bildiği için bulması zor olmadı.

Kapıyı açan ev sahibi, Halife Ömer'i karşısında görünce şaşırdı. Şaşkınlığı geçince de,

– Bir arzunuz mu var, diye sordu.

Hazreti Ömer, kadına kızının, evli olup olmadığını sordu. Kadın:

– Bekârdır ya Emîre'l-Müminîn, diye cevap verdi.

Halife Ömer duymak istediğini duymuştu. Lâfı evirip çevirmeden,

– O hâlde oğlum Asım için kızınıza talibim, dedi.

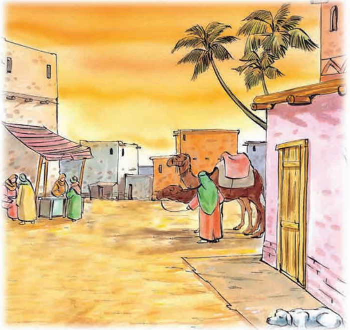
Kadın:

– Ey Müminlerin Emîri, bu ailemiz için şereftir, Kızım da isterse neden olmasın dedi.

Teklif kıza soruldu, o da memnuniyetle kabul etti.

Böylece annesine edep dersi veren kız, Hazreti Ömer'in gelini oldu.

* * *

HAKKINI ARAYAN ADAM

Ebû Musa el-Eş'arî, Basra valisi olduktan sonra hutbelerde, Allahu Teâlâ'ya hamdeder, Peygamber Efendimize salat ü selâm okurdu. Daha sonra Hazreti Ömer'i övmeye başlardı.

Dabbe bin Mihsan bir gün Ebû Musa'nın yanına geldi.

– Sen neden hutbelerde Ebubekir'i övmüyorsun, diye sordu.

Onun bu itirazı Ebû Musa'nın hoşuna gitmedi. Hazreti Ömer'e bir mektup yazarak onu şikâyet etti. Halife Ömer de mektuba cevabında, "Adamı bana gönderin." diye yazdı.

Hazreti Ömer, bir gün üstü başı toz toprak içinde olan bir yolcuyla karşılaştı. Ona selâm verdi. Yolcu, halifenin selâmını alarak kendini tanıttı.

– Ben Dabbe bin Mihsan, Basra'dan geliyorum, dedi.

Hazreti Ömer'in yüzü asıldı ve adama,

– Sana merhaba demiyorum. Hoş geldin de demiyorum, dedi.

Bu şekilde karşılanmak yolcunun hoşuna gitmemişti.

Dabbe gerçekten çok üzülmüştü. Sonucu ne olursa olsun, duygularını dile getirmeliydi.

– Sen merhaba demesen de rahatlık ve huzuru verecek olan Allah'tır. Ama şunu sormak istiyorum. Suçsuz olduğum hâlde, beni yurdumdan buraya kadar

niçin yordun? Beni neden böyle karşıladın? Bunun, Allah yanında bir hesabı olmayacak mıdır?

Hazreti Ömer, bunun üzerine,

– Benim valimi neden rahatsız ediyorsun, bir alıp veremediğin mi var, dedi.

Dabbe geniş bir nefes aldı.

– Anlatayım, dedi ve anlatmaya başladı. Senin valin Allahu Teâlâ'ya hamdeder, Peygamber Efendimize salat ü selâm okur. Daha sonra seni övmeye başlar. Ona, Hazreti Ebûbekir'i hatırlattım. Sadece, "Onu neden zikretmiyorsun?" diye sordum. Kabahatim budur. Aramızda geçen başka bir anlaşmazlık yoktur.

Hazreti Ömer için bu kadarı yetmişti. Kendisinin hata ettiğini anlamıştı. Önce bu adamı dinlemesi, sonra karar vermesi gerekiyordu. Yaptığı davranıştan dolayı pişman olmuştu.

– Vallahi sen daha uygun olanı söylemişsin, dedi.

Bunu söylerken, gözlerinden yaş süzülmüştü. Herkes hata yapabilirdi. Önemli olan hatada ısrar etmemekti. Zaten Allah (cc.), kendisine karşı saygı besleyen insanları anlatırken, "Onlar yaptıklarının

hatalı olduğunu bile bile hatada ısrar etmezler." buyurmamış mıydı?

Dabbe ısrar etmedi. "Allah, Müminlerin Emîr'ini bağışlasın." dedi.

Hazreti Ömer, sözlerini şöyle tamamladı.

– Vallahi Ebûbekir'in bir günü ve bir gecesi, Ömer'den ve Ömer'in ailesinden daha hayırlıdır.

* * *

ALLAH GÖRÜYOR

Takvimler hicretin on yedinci yılını gösteriyordu. Hazreti Ömer, Zeyd bin Sabit'i yanına çağırdı.

– Umre yapmaya karar verdim. Burada bana vekâlet edeceksin, dedi.

Zeyd bin Sabit'i yerine bıraktıktan sonra da umre için yola çıktı. Mekke yolunda rastladığı bir çobana selâm verdi. Çoban selâmını aldı. Hazreti Ömer ona,

– Bize bir koyun lâzım. Satar mısın, diye sordu.

Çoban yabancıyı baştan ayağa süzdükten sonra,

– Satamam, dedi.

– Neden?

Çoban bu soruya bir anlam verememişti.

– Çünkü ben çobanım. Sürünün sahibi değilim, dedi. Ama Hazreti Ömer teklifinde ısrar etti.

– Gel sen bize bir koyun ver, paranı al. Sahibine de kurt kaptı dersin, olur biter.

– Yapamam.

– Neden yapamıyorsun? Kârlı bir iş teklifi yapıyorum.

– Yapamam, çünkü Cenâb-ı Allah bizi görüyor ve konuştuklarımızı duyuyor. Ben ona ne cevap veririm?

Bu cevap Hazreti Ömer'i ağlattı. "İşte aradığım insan. Mert, dürüst insan." dedi kendi kendine ve çobana sordu.

– Sen kimin adına çobanlık yapıyorsun? Bu sürünün sahibi kimdir?

Çoban, sürünün sahibini söyledikten sonra Hazreti Ömer oradan ayrıldı. Çoban, bir dakika önce kendisine hilekârlık teklif eden daha sonra da gözyaşlarını tutamayıp ağlayan adamın arkasından hayret dolu gözlerle baktı.

Hazreti Ömer, Mekke'ye vardığında, sürü sahibini çağırdı.

– Bu çobanı senden almak istiyorum, dedi.

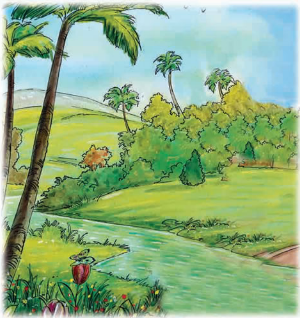
– Elbette alabilirsin, ey Emîre'l-Müminîn! Ancak onu almak istemenizdeki sebebi bilmek isterim.

Hazreti Ömer (radıyallau anh) olanları anlattı. Böylece çoban sahibini değiştirmiş oldu. Haber gönderildi. Çoban geldi. Karşısında bir gün önce gördüğü adamı ve sahibini görünce şaşırdı. Sahibi ona,

– Artık Halife Ömer'e bağlısın, dedi.

Çoban duyduklarına inanamamıştı. Hazreti Ömer (radıyallau anh) ise köleyi hürriyetine kavuşturduktan sonra ona bir koyun sürüsü hediye etti.

* * *

AĞLATAN KADIN

Hazreti Ömer, arkadaşı Muallâ ile yolda yürüyordu. Arkalarından bir kadın sesi geldi.

– Dur ya Ömer! Beni bekle, dedi.

Hazreti Ömer durdu. Geri dönerek kadına yaklaştı.

– Buyur teyzeciğim.

Kadın, Hazreti Ömer'i şöyle bir süzdükten sonra,

– Sen bir zamanlar küçük bir çocuktun, fakat şu an büyümüş, müminlerin emîri olmuşsun, dedi.

Hazreti Ömer yaşlı kadını, hiçbir şey söylemeden dinlemeye devam etti.

Kadın:

– Fakat ey Hattap'ın oğlu, hilâfet seni şımartıp yakışıksız hâllere düşürmesin, Allah'a karşı saygılı olmayı unutturmasın, dedi.

Hazreti Ömer'in, kadının bu sözlerini, uslu bir çocuk gibi başını eğip dinlemesi, arkadaşı Muallâ'yı hayretler içinde bırakmıştı. Dayanamayarak kadına çıkıştı.

– Bre kadın yeter! Halifeyi ağlattın, dedi.

– Sus, dedi Hazreti Ömer (radıyallau anh). Sen bu kadının kim olduğunu biliyor musun?

Muallâ cevap vermedi. Hazreti Ömer devam etti.

– Bu kadın Havle bin Hakim'dir. Yüce Mevlâ, semaların ötesinden onun şikâyetini dinlemiş ve derdine çare bulmuştur. Hazreti Ömer'in onu dinlememesi olmaz. Şayet bu kadın gün batımına kadar konuşsa, onu dinlemekten beni sadece namaz alıkoyabilir, dedi.

* * *

ŞAHİT

Şahitlik yapmak üzere huzura bir adam getirilmişti. Hazreti Ömer onun gerçekten şahitlik edecek ehliyete sahip olup olmadığını kontrol etmek için,

– Bana seni iyi tanıyan birini getir, dedi.

Adam gitti ve bir müddet sonra yanında bir kişi ile geri geldi. Hazreti Ömer gelene,

– Bu adamı tanıyor musun, dedi.

Adam konuşurken gayet rahattı.

– Evet tanıyorum, iyi bir insandır.

Hazreti Ömer bu kadarla yetinecek değildi. Adama soru sormaya devam etti.

– Bu adamla aranda ne gibi bir bağlantı var? Meselâ onunla komşu musun? Yanına kimlerin gelip gittiğini bilir misin?

– Hayır, ben onun komşusu değilim.

– Onunla birlikte yolculuk yaptın mı?

– Hayır, yapmadım.

– Bu adamla alışverişte bulundun mu?

– Hayır ey Müminlerin Emîri.

– Ben öyle zannediyorum ki bu adamı namaz kılarken, Kur'ân-ı Kerîm okurken gördün. O yüzden şahitlik yapıyorsun.

– Evet, ey Müminlerin Emîri. Aynen öyle oldu.

– O hâlde sen bu adamı, gerçek hâliyle tanımıyorsun demektir. Haydi bakalım şimdi işine git.

Daha sonra adama döndü.

– Bize, seni gerçekten tanıyan bir adam lâzım, dedi.

Hazreti Ömer küçük bir dava da olsa aslını araştırmadan karar vermezdi. Adam kendini iyi tanıyan bir şahit bulmak için halifenin huzurundan ayrıldı.

* * *

YAŞLI KADIN

Talha bin Ubeydullah, gece geç vakit evine dönüyordu. Komşusunun evinden uzun boylu birinin çıktığını gördü. Evde, kimsesi olmayan ihtiyar bir kadın oturuyordu. Fakat kadının durumu hakkında pek bilgisi yoktu. Gecenin bu saatinde bu adamın, yaşlı kadının evinde ne işi olabilirdi?

Adam, kendisini görmemiş, yürüyüp gitmişti. Evine doğru yürüyen Hazreti Talha, zihnindeki düşünceleri bir kenara atamadı. Kendi kendine, "Ben bu işin sırrını çözsem iyi olacak." dedi.

Sabahleyin ilk işi, yaşlı kadının evine gitmek oldu. Kapıyı çaldı. İçeriden bir kadın sesi,

– İçeri gel, dedi.

Girdi. Köşede kör ve ihtiyar bir kadın oturuyordu. Kadına selâm verdi, sonra,

– Senin kimsen yok mudur, diye sordu.

İhtiyar kadın:

– Allah'tan başka kimsem yoktur, diye cevapladı.

Talha, lâfı evirip çevirmeden,

– Dün gece bu evden, bir erkeğin çıktığını gördüm. Kimdi o, dedi.

Kadın içini çekerek,

– Ömer bin Hattap'tır. Allah ondan razı olsun, çoktandır geceleri gelir, evimi temizler, yatağımı düzeltir, diğer işlerimi görür ve gider, dedi.

Hazreti Talha (radıyallahu anh), gözlerinden akan yaşları silerken, başlarında böyle bir halife olduğu için Allah'a şükrederek yaşlı kadının yanından ayrıldı.

İNSANLAR AÇKEN

Dayanılmaz bir kıtlık başlamıştı. Etraftaki bedeviler, ölüm tehlikesi ile karşı karşıya kalmış, Medine'ye gelmişlerdi. Medinelilerin de onlardan farkı yoktu.

Hazreti Ömer, onların bu durumuna üzülüyor, bazen peş peşe oruç tutarak onları anlamaya çalışıyordu.

İşte tam bu günlerde bir deve kesildi. Eti halka ikram edildi. Hizmetçisi Yerfe pişen etin iyi tarafından bir tabağa koyarak, Hazreti Ömer'e getirdi.

Hazreti Ömer:

– Nedir bu, diye sordu.

– Bu gün kesilen devenin eti. Sana da getirdik, dedi hizmetçi.

Hazreti Ömer bir ete, bir de getirene baktı.

– İnsanlar açlıktan kırılsın, ben ise devenin en iyi tarafından karnımı doyurayım. Kaldır bu tabağı, bana başka bir yiyecek getir, dedi Yerfe'ye.

Bu sefer her zamanki yiyeceği olan ekmek ve zeytin yağı getirildi. Hazreti Ömer önüne aldığı ekmeği parçaladı. Yemek üzere elini uzattı ve birkaç saniye öylece bekledi. Daha sonra tek lokma almadan elini çekti.

– Yerfe, diye seslendi.

– Buyur Müminlerin Emîri.

– Bu yemeği, kenar mahallede oturan bedevilere götür. Üç gündür onların yanına uğramıyorum. Olur ki, yiyecekleri yoktur.

Yerfe tabağı aldı ve çıktı. Halife, yarının orucuna yine hiçbir şey yemeden niyetlenecekti. Hâlbuki bu yemek onun önüne, bugünkü orucunu açması için getirilmişti.

İKİ KUMAŞTAN BİR ELBİSE

– Al oğlum, bu kumaş bana yetmedi. Bari sen üzerine bir elbise diktir.

Hazreti Ömer, ganimetten kendi payına düşen kumaşı oğluna vermek istiyordu. Ama oğlu buna itiraz etti.

– Hayır, baba. Ben kullanırsam fazlasıyla artıyor. İsraf olacak.

– Fazlasını birisine verirsin.

– Artan parçadan elbise çıkmaz. Gel beni kırma. Benimkini de sana vereyim. İkisi birlikte sana yeter. Ne zamandır aynı elbiseyi giyiyorsun.

– Halife fazladan kumaş aldı demezler mi?

– Derlerse ben açıklama yaparım, dedi oğlu. Hazreti Ömer de bu teklifi kabul etti.

Hazreti Ömer, oğlu Abdullah'ın payına düşen kumaşla, kendi kumaşını birleştirerek, bir elbise diktirdi. İçi rahat değildi, fakat yapacak bir şeyi de yoktu. Çünkü üzerindeki elbise, epey eskimiş ve yıpranmıştı.

O gün temiz olsun diye yeni diktirdiği elbiseyi giyerek camiye gitti. Hutbe okumak için minbere çıktı.

– Dinleyin ey insanlar, diyerek konuşmasına başlamıştı ki hiç beklemediği bir tepkiyle karşılaştı. Selman-ı Fârisî sesini yükselterek,

– Dinlemiyoruz, dedi.

Hazreti Ömer şaşkındı.

– Neden dinlemiyorsunuz, diye sordu.

– Üzerindeki elbisenin kumaşı bize verdiğin miktarın iki mislidir. Bunun sebebini bize anlatıncaya kadar seni dinlemeyeceğiz.

Hazreti Ömer:

– Oğlum Abdullah nerede, diye sordu.

– Buradayım, diye cevap verdi Abdullah.

Hazreti Ömer:

– Kalk ey oğlum, cevap ver, dedi.

Abdullah ayağa kalkıp anlattı.

– Babam, herkesin aldığından fazla kumaş almadı. Ancak çok uzun boylu olduğu için kendisine düşen elbisenin kısa geleceğini düşündüm ve kendime düşen hisseyi ona bıraktım, dedi.

Hazreti Ömer:

– Ey Selman, bu kadar açıklama yeterli mi, dedi.

Selman duyacağını duymuştu. Aslında onun gözü Hazreti Ömer'in elbisesinde değildi. Çünkü Hazreti Ömer'i tanıyordu. Fakat insanların aklında soru işareti kalmasın diye durumu açıklığa kavuşturmak istemişti. Nitekim istediğine de ulaşmıştı.

– Yeterli, ey Emîre'l-Müminîn, şimdi konuş. Artık seni dinliyoruz, dedi.

Hazreti Ömer rahatlamıştı. Selman-ı Fârisî'ye,

– Allah senden razı olsun. Sizin gibi başındakinin yanlışını düzeltecek insanlar olduktan sonra, bu din her zaman aziz olacaktır, dedi.

VALİ BİLE KURTULAMADI

Bir akşam üzeriydi. Medine sokaklarından nal sesleri yükseldi. Habercilerdi bunlar. Halifenin emrini, valilere ulaştırmak için at koşturuyorlardı.

Mektupta, "Sayın valim, hac mevsimi Kâbe'de, halife tarafından bekleniyorsunuz." yazıyordu.

Hazreti Ömer, her yıl hac mevsiminde, bu haberi valilerine gönderirdi. Haberi alan valiler de Kâbe'ye gelirdi. Amacı valileriyle birlikte insanların dertlerini, şikâyetlerini dinlemekti.

Her defasında özel olarak görevlendirdiği insanlar, hacıların arasında geziyor ve yüksek sesle "Halife şikâyetlerinizi dinlemek üzere sizleri bekliyor." diye ilân ediyorlardı.

Yine bir hac mevsimi idi. Bütün valilere haber gönderilmiş, valiler de gelmişlerdi.

Görevlilerin çağrısı ile halk toplanmaya başladı. Biraz da olacakları merak ediyorlardı. Halkın toplandığı bir anda Hazreti Ömer ayağa kalkarak,

– Ey insanlar, ben memurlarımı size iyilik yapsınlar ve doğruyu göstersinler diye gönderiyorum. İçinizde, valisinden şikâyetçi olan var mı, diye sordu.

Bir adam Hazreti Ömer'e doğru ilerleyerek,

– Senin şu valin bana haksız yere yüz kırbaç vurdu, dedi.

Hazreti Ömer valiye dönerek,

– Bu adama yüz kırbaç vurduğun doğru mu, dedi.

Vali:

– Doğru, dedi.

Hazreti Ömer:

– Bana bir sebep bildir, dedi.

Vali, bir sebep bildiremeyince, adamın haklı olduğu anlaşıldı. Hazreti Ömer, elindeki kırbacı adama uzatarak,

– Haydi hakkını al, dedi.

Hazreti Ömer'in hiç şakası yoktu. Bunu en iyi bilenlerden biri de Amr bin As'dı.

Oğlu, bir bedeviyi dövmesi nedeniyle Mısır'dan Medine'ye çağrılmış ve azarlanmıştı. Üstelik oğlu, gözlerinin önünde bedeviye attığı kırbaç kadar bedeviden kırbaç yemişti. Şimdi aynı duruma bir vali düşüyordu. Bunun bir vali için ağır olacağını düşünen Amr bin As, Hazreti Ömer'e doğru yaklaşarak,

– Ey Emîre'l-Müminîn bu muamele pek ağır, hem bu senden sonra âdet hâlini alabilir, dedi.

Hazreti Ömer:

– Bir vali için ayrıcalık yapamam, dedi ve adama döndü.

– Haydi hakkını al.

Amr bu işi oluruna bırakmak istemiyordu.

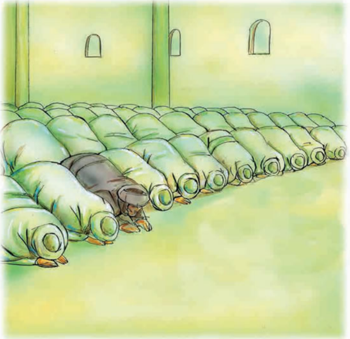
– Peki, biz bu adamı razı edersek ve o da hakkından vazgeçerse olur mu, dedi.

Hazreti Ömer:

– Adamın gönlü razı olursa diyeceğim bir şey yoktur, dedi.

Halk gördükleri karşısında şaşkına dönmüştü. Koskoca vali, halkın gözü önünde hesaba çekiliyordu. Olacak iş değildi. Hepsi ellerini açarak, başlarında böyle adaletli bir halife olduğu için Allah'a şükrediyordu.

Uzun bir pazarlığın ardından adam ikna edildi. İki yüz dinar karşılığında hakkından vazgeçti. Halkın ve halifenin huzurunda, hakkından vazgeçtiğini söyledi. Böylece vali kırbaç yemekten kurtuldu.

KAVUŞMA ZAMANI

Sabahın alaca karanlığında Müslümanlar namaz kılmak için mescide gidiyorlardı. İranlı köle Ebû Lü'lü'de mescide doğru yol alıyordu. İyice dikkat

edildiğinde, bacaklarındaki titreme fark ediliyordu. Ebû Lü'lü demircilik, nakkaşlık ve marangozluk sanatını iyi biliyordu. Değirmen yaparak geçimini sağlıyordu. Fakat efendisine her ay verdiği vergiyi çok bulmuş ve bunun azaltılmasını Hazreti Ömer'den istemişti. Hazreti Ömer alınan verginin çok olmadığını söyleyerek teklifi kabul etmemişti. O günden sonra Ebû Lü'lü, Hazreti Ömer'e kin beslemiş ve onu öldürmek için plan yapmıştı.

Amacına ulaşmak için de erken saatte sahabilerin arasına karışmıştı. Yüzünü iyice örtüp kimseye fark ettirmeden mescide girdi. Ön safa kadar ilerledi ve mihraba en yakın yere oturdu.

Hazreti Ömer, her zamanki gibi namaz kıldıracak olmanın ağırlığını hissederek mihraba yöneldi. Önce sağına sonra soluna baktı. Cemaate safları sık tutması için uyarıda bulundu. "Allahu Ekber" diyerek namaza durdu. Cemaat de tekbir getirerek ellerini bağladı.

Beklediği fırsatı yakalayan Ebû Lü'lü, elindeki iki ağızlı hançeri Hazreti Ömer'e sapladı. Her şey göz açıp kapayıncaya kadar kısa bir zamanda gerçekleşti.

Hazreti Ömer acıyla yere yığıldı. Ebî Bükeyr katili arkasından yakalayarak savurdu. Bu defa hançer kendisine saplandı. Ebû Lü'lü amacına ulaşmıştı. Elindeki hançeri oraya buraya sallayarak safların arasına daldı. Abdullah bin Avf elbisesini kaçmaya çalışan kölenin üzerine örtünce katil yere yığıldı.

Ebû Lü'lü kaçamayacağını anlayınca elindeki hançeri havaya kaldırdı ve kalbine sapladı.

Onu sımsıkı kavrayan Abdullah bin Avf'ın elleri gevşedi ve Ebû Lü'lü olduğu yere yığıldı.

Katilin ölmesiyle birlikte, bütün cemaat Hazreti Ömer'in yanına koştu. Bir müddet hareketsiz kalan Hazreti Ömer, kendine geldiği zaman ilk olarak, "Allah'ın emri, daha önceden takdir edilen ve değişmez olan bir kaderdir." anlamına gelen âyeti okudu.

Âyeti okuduktan sonra tekrar kendinden geçti. Evine götürdüler. Kendine geldiğinde namazı sordu. Henüz güneşin doğmadığını söylediler.

Yardım alarak abdest aldı. Asr ve Kâfirûn sûrelerini okuyarak sabah namazını kıldı. Yaralarından hâlâ kan akmaktaydı. Oğlu Abdullah'a:

– Sor bakalım beni vuran kimmiş?

– Ebû Lü'lü, dedi Abdullah.

Hazreti Ömer, derin bir nefes aldı ve kendisini vuranın, bir Müslüman olmadığı için Allah'a hamdetti. Tekrar Abdullah'a dönüp,

– Hazreti Âişe'ye git. Eğer izin verirse, iki arkadaşımın yanında yatmak istediğimi söyle, dedi.

Hazreti Âişe'nin, "Odada kalan yeri kendim için düşünüyordum. Fakat Ömer için bu haktan seve seve vazgeçebilirim." dediği haberini alınca ikinci defa sevindi. Fakat gelen cevap onu tam olarak rahatlatmamış olacak ki Abdullah'a,

– Cenazemi götürdüğünüz zaman içeri koymadan, Hazreti Âişe'ye bir defa daha sorun. Olur ki hilafet makamına hürmetten dolayı kabul etmiştir. Şayet reddederse beni Bâkiâ mezarlığına defnedin, dedi.

Ömer'in son günleriydi. Gittikçe zayıflıyordu. Doktor geldi ve Hazreti Ömer'e bir bardak süt içirdi. Onu kontrol edince, doktorun rengi değişti.

– Ey Müminlerin Emîri, bizim yapabileceğimiz bir şey yok, vasiyet zamanı, dedi.

Hazreti Ömer, gözleri yaşlı bir şekilde yanındakileri süzdü. Bu yaş, mutluluk gözyaşlarıydı. Çünkü çok yakında, en sevdiği insana kavuşacaktı.

Gün geçtikçe zayıflayan Hazreti Ömer'in üzerine güneş son kez doğdu. Dudaklarından dökülen son cümle "Şehâdet ederim ki, Allah'tan başka ibadete lâyık olan hiçbir varlık yoktur. Yine şehâdet ederim ki, Muhammed, O'nun kulu ve resûlûdür." oldu.

Adalet timsali o örnek insan; her şeyden ve herkesten çok sevdiği sevgili peygamberi Hazreti Muhammed (sallallahu aleyhi vesellem) gibi altmış üç yaşında ruhunu Allah'a teslim etti. Allah ondan razı olsun.

* * *